

Số: 1346 /GDĐT-TrH

Bình Chánh, ngày 22 tháng 9 năm 2016

Về Hướng dẫn thực hiện cụ thể
một số nhiệm vụ chuyên môn
Trung học cơ sở năm học 2016-2017

Kính gửi: Hiệu trưởng các trường trung học cơ sở công lập và ngoài công lập

Căn cứ phương hướng nhiệm vụ năm học 2016-2017, Phòng GDĐT hướng dẫn cụ thể việc thực hiện một số nhiệm vụ giáo dục cấp THCS trong năm học 2016-2017 như sau:

I. THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH VÀ TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Tổ chức dạy, học trong năm học

- Thực hiện theo chương trình quy định, theo chuẩn kiến thức, kỹ năng, có tăng cường năng lực vận dụng thực tiễn, giảm lý thuyết hàn lâm.

- Mở rộng số lượng trường thực hiện dạy, học 2 buổi/ngày.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Thực hiện đúng kế hoạch dạy học thống nhất, đảm bảo đủ thời lượng dạy học và chuẩn kiến thức, kỹ năng chương trình các bộ môn được Bộ GDĐT quy định, không dạy dồn, dạy trước chương trình.

- Trường học 1 buổi/ngày: Không thực hiện tăng, giảm tiết chính khóa; Không tổ chức dạy thêm, học thêm trong nhà trường.

- Trường học 2 buổi/ngày: Có kế hoạch dạy học 2 buổi/ngày, gửi về Phòng GDĐT và Phòng GDTrH.

Chú ý tổ chức cân đối các mặt hoạt động giáo dục văn hoá và hoạt động phong trào, hoạt động xã hội, giáo dục kỹ năng sống, hoạt động hướng nghiệp; không chỉ thiên về tổ chức dạy học các môn văn hoá ở buổi thứ hai.

Thực hiện đúng quy định về nội dung và thời lượng dạy học của trường 2 buổi/ngày, theo Công văn 7291/BGDĐT-GDTrH ngày 01/11/2010 về Hướng dẫn dạy học 2 buổi/ngày đối với các trường trung học của Bộ GDĐT và Công văn 2615/GDĐT- GDTrH ngày 09/8/2016 về Hướng dẫn xây dựng Kế hoạch năm học và tổ chức hoạt động chuyên môn trường dạy học 2 buổi/ngày của Sở GDĐT.

Việc tổ chức các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, hoạt động ngoại khóa chuyển mạnh sang hướng hoạt động trải nghiệm sáng tạo và giáo dục kỹ năng sống theo Thông tư số 04/2014/TT-BGDĐT ngày 28/02/2014 ban hành quy định về Quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa

2. Tổ chức ôn tập cuối năm học cho các lớp cuối cấp

- Các trường thực hiện nhiều hình thức phong phú, đa dạng để tổ chức ôn tập cho học sinh nhằm đạt kết quả cao trong các kỳ thi cuối năm học.

- Các học sinh yếu được đặc biệt quan tâm kèm cặp, phụ đạo để giúp các HS này bổ sung, hoàn chỉnh các kiến thức cơ bản nhằm chuẩn bị tốt nhất cho kỳ thi cuối năm học.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Tổ chức ôn tập từ sau kiểm tra học kỳ II đến 24/5/2017: được thực hiện chính khóa, nhằm hoàn tất chương trình và củng cố, bổ sung, luyện tập, ôn tập.

- Tổ chức các chuyên đề ôn tập từ sau 24/5/2017 (nếu có): thực hiện theo nguyên tắc tự nguyện, không ép buộc, áp đặt.

- Việc tổ chức các chuyên đề ôn tập cần được thực hiện khoa học về nội dung và thời gian.

3. Tổ chức kiểm tra định kỳ

- Các đơn vị đảm bảo thực hiện nghiêm túc việc tổ chức kiểm tra định kỳ, kiểm tra học kỳ, kiểm tra lại theo hướng đổi mới hình thức kiểm tra đánh giá theo hướng dẫn của Sở GD&ĐT.

- Nội dung kiểm tra bước đầu có định hướng cho các nội dung vận dụng thực tiễn, sát với cuộc sống theo yêu cầu phát triển năng lực học sinh.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Tổ chức các kỳ kiểm tra nghiêm túc, đúng quy định, đúng lịch kiểm tra thống nhất, đúng thời lượng quy định, đúng nội dung yêu cầu.

- Cấp THCS sẽ thực hiện kiểm tra học kỳ theo đề chung của Phòng GD&ĐT.

- Thực hiện đúng kế hoạch tổ chức kiểm tra học kỳ do Sở GD&ĐT quy định.

- Hiệu trưởng cần quan tâm theo dõi việc thực hiện kiểm tra và điểm số các bài kiểm tra của HS, đảm bảo tính nghiêm túc, đúng quy định và phản ánh đúng với trình độ HS.

- Hồ sơ, sổ sách điện tử trong nhà trường: thực hiện theo quy định của Sở GD&ĐT.

4. Khung kế hoạch thời gian năm học

- Học kỳ 1: Từ 15/8/2016 đến 31/12/2016.

Kiểm tra học kỳ 1: Từ 12/12/2016 đến 24/12/2016.

- Học kỳ 2: Từ 02/01/2017 đến 24/5/2017.

Nghỉ Tết Âm lịch: Từ 23/01/2017 đến 05/02/2017.

Kiểm tra học kỳ 2: Từ 23/4/2017 đến 13/5/2017.

Việc tổ chức kiểm tra học kỳ tập trung tại các đơn vị được thực hiện trong thời gian 1 tuần hoặc 2 tuần. Các tuần lễ trước và sau kiểm tra học kỳ, nhà trường tổ chức ôn tập, học tập bình thường để đảm bảo đủ thời gian thực hiện chương trình năm học.

II. ĐỔI MỚI NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC

1. Thực hiện chương trình chủ động, linh hoạt và xây dựng các chuyên đề, các chủ đề dạy học

Phòng GD&ĐT đã tổ chức triển khai, quán triệt đến hiệu trưởng, phó hiệu trưởng và các Tổ trưởng chuyên môn các bộ môn về việc thực hiện chương trình chủ động, linh hoạt và xây dựng các chủ đề dạy học. Các đơn vị cần vận dụng và chủ động triển khai thực hiện linh hoạt phân phối chương trình theo đúng các hướng dẫn của Bộ GD&ĐT và Sở GD&ĐT.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Các trường xây dựng Kế hoạch năm học và các Kế hoạch giáo dục trong nhà trường (Kế hoạch hoạt động và kế hoạch thời gian của các tổ, nhóm chuyên môn, Kế hoạch hoạt động ngoại khoá, trải nghiệm thực tiễn, trải nghiệm sáng tạo, tư vấn hướng nghiệp...), thực hiện trước ngày tựu trường và gửi về Phòng GDĐT trước ngày 20/9/2016.

- Hiệu trưởng chỉ đạo các tổ, nhóm bộ môn rà soát, điều chỉnh và ký duyệt khung thực hiện phân phối chương trình áp dụng thống nhất tại đơn vị theo quan điểm giảm tải, dạy học theo chủ đề và đảm bảo chuẩn kiến thức, kỹ năng của chương trình theo quy định.

- Tổ bộ môn khi thực hiện các điều chỉnh chương trình theo hướng chủ động, linh hoạt và xây dựng các chủ đề dạy học cần có kế hoạch, báo cáo Hiệu trưởng, chuyên viên bộ môn Phòng GDĐT và được chấp thuận trước khi thực hiện. Hiệu trưởng có báo cáo tổng hợp việc thực hiện tại nhà trường cho Phòng GDĐT mỗi cuối học kỳ.

- Khi thực hiện chủ động, linh hoạt chương trình và xây dựng các chủ đề dạy học, cần chú trọng việc phát triển năng lực vận dụng thực tiễn của học sinh.

- Thực hiện chương trình trên cơ sở chuẩn kiến thức, kỹ năng quy định. Sách giáo khoa không phải là tài liệu pháp lệnh để thực hiện chương trình. GV sử dụng sách giáo khoa, các tư liệu, thông tin chính thức để xây dựng, soạn thảo nội dung dạy học. Sử dụng hoặc phối hợp sử dụng cùng với sách giáo khoa các bộ Tài liệu dạy học THCS các bộ môn (Vật lý, Toán, Hoá học...) để nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy học.

2. Triển khai các hoạt động đổi mới phương pháp dạy học

Trong hai năm qua, Phòng GDĐT đã chỉ đạo triển khai thực hiện các phương pháp dạy học tích cực: phương pháp “Bàn tay nặn bột”, phương pháp dạy học theo dự án, phương pháp nghiên cứu khoa học trong HS trung học theo các hướng dẫn của Sở GDĐT.

Việc triển khai các phương pháp dạy học tích cực là sự chuẩn bị cho việc đổi mới phương pháp dạy học theo chương trình và sách giáo khoa mới từ sau 2018 theo định hướng thực tiễn và phát triển năng lực HS.

Các phương pháp dạy học tích cực đã được triển khai ở nhiều trường trong thời gian qua đã phát huy được tính tích cực, chủ động trong học tập của HS.

Một số đơn vị cũng đã tham gia Cuộc thi khoa học kỹ thuật dành cho HS trung học và Cuộc thi GV dạy học theo chủ đề tích hợp, HS vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết những vấn đề trong thực tiễn cuộc sống do Sở GDĐT và Bộ GDĐT tổ chức. Các hoạt động này ngày càng được triển khai rộng hơn tại các đơn vị.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện**

- Tổ chức dạy học theo chủ đề gắn với thực tiễn cuộc sống.

- Tiếp tục triển khai các phương pháp dạy học tích cực: phương pháp “Bàn tay nặn bột, dạy học theo dự án, dạy học theo phương pháp nghiên cứu khoa học...

- Tham gia các Cuộc thi khoa học kỹ thuật dành cho HS trung học, GV dạy học theo chủ đề tích hợp, HS vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các vấn đề thực tiễn...

- Đổi mới sinh hoạt tổ, nhóm chuyên môn theo nghiên cứu bài học.

- Triển khai dạy học tích hợp ở các mức độ khác nhau.
- Triển khai hoạt động chuyên môn trên trang mạng Trường học trực tuyến.
- Tổ chức các chuyên đề nhằm hướng dẫn HS tự học, thực hiện các nhiệm vụ học tập theo các hình thức dạy học do nhà trường triển khai.

Triển khai các phương pháp dạy học tích cực:

- Các trường THCS có kế hoạch triển khai, tổ chức vận dụng các phương pháp dạy học tích cực trong hoạt động dạy học tại đơn vị.

- Mỗi tổ bộ môn trong nhà trường triển khai trong mỗi học kỳ ít nhất một bài dạy theo phương pháp “Bàn tay nặn bột”, một chủ đề dạy học theo phương pháp dạy học dự án.

Cuối học kỳ và cuối năm học, tổ bộ môn báo cáo với nhà trường về bài học và chủ đề dạy học đã thực hiện cùng với những đánh giá, rút kinh nghiệm. Trường THCS báo cáo kết quả thực hiện về Phòng GDĐT.

- Chú ý gắn việc thực hiện các phương pháp dạy học tích cực với việc xây dựng tiến trình dạy học theo định hướng đổi mới: Nêu tình huống xuất phát; Xây dựng phương án giải quyết; Thực hiện phương án; Báo cáo kết quả; Đúc kết, mở rộng, chuyển tiếp nhiệm vụ.

- Chú ý khi thực hiện, dạy học theo dự án cần gắn với việc tìm hiểu, giải quyết một vấn đề trong thực tiễn cuộc sống và có được sản phẩm cụ thể sau khi thực hiện dự án.

Nhà trường cần có kế hoạch để việc thực hiện dạy học theo dự án được trải đều ở các lớp, không tập trung nhiều dự án dạy học vào một số lớp, một số thời gian trùng lặp để tránh áp lực công việc lên một số lớp, một số HS.

Triển khai hoạt động nghiên cứu khoa học trong HS trung học:

- Cần chú trọng để hoạt động HS nghiên cứu khoa học phát triển cả về chiều rộng lẫn chiều sâu.

- Tổ chức hoạt động nghiên cứu khoa học trong HS trung học tại đơn vị theo nhiều mức độ từ thấp đến cao.

- Các đơn vị cần có kế hoạch chi tiết, cụ thể cho hoạt động nghiên cứu khoa học trong HS tại đơn vị:

- + Xây dựng kế hoạch, xác định nguồn nhân lực, vật lực.
- + Tập huấn phương pháp nghiên cứu khoa học cho GV và HS.
- + Triển khai cuộc thi về ý tưởng khoa học.
- + Triển khai thực hiện các đề tài có ý tưởng giá trị và khả thi. Chú ý việc thực hiện chủ yếu là từ HS, không nghĩ thay và làm thay cho HS.
- + Chọn lựa các đề tài thực hiện đạt yêu cầu đề dự thi.
- Cần chú trọng vào thực chất hoạt động nghiên cứu khoa học của HS. Giáo viên, phụ huynh và người hướng dẫn không nghĩ thay, làm thay công việc của HS; khuyến khích các đề tài nghiên cứu do cá nhân HS thực hiện; các đề tài khoa học của nhóm 2 HS phải có sự phối hợp, đóng góp đồng đều của cả 2 HS khi làm việc.

Triển khai hoạt động GV dạy học theo chủ đề tích hợp, HS vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các tình huống thực tiễn:

Chú ý khi GV thực hiện dạy học tích hợp và HS vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các tình huống thực tiễn:

- Chủ đề dạy tích hợp, học liên môn phải gắn với việc giải quyết một vấn đề của thực tiễn cuộc sống.

- Chủ đề dạy học tích hợp cần xác định rõ mức độ thực hiện: 1/- Chủ đề lồng ghép đơn môn; 2/- Chủ đề tích hợp đơn môn; 3/- Chủ đề tích hợp đa môn.

3. Triển khai đổi mới kiểm tra, đánh giá

- * Nguyên tắc: Đánh giá năng lực HS theo quá trình và theo kết quả.

- * Định hướng chỉ đạo thực hiện: Đa dạng hoá các nội dung và hình thức kiểm tra, đánh giá.

- Bài kiểm tra trên lớp : tăng dần các dạng câu hỏi vận dụng, câu hỏi liên hệ với việc giải quyết những vấn đề của thực tiễn cuộc sống.

Tham khảo nội dung bài khảo sát lớp 7, khảo sát tuyển sinh lớp 6 Trần Đại Nghĩa.

- Tăng cường kiểm tra, đánh giá qua các hình thức thuyết trình, thực hành thí nghiệm, dụng cụ thí nghiệm tự làm, sản phẩm ứng dụng kiến thức lý thuyết...

- Mở rộng đánh giá qua các hoạt động trong và ngoài nhà trường khi thực hiện các khoá học trải nghiệm thực tiễn ngoài nhà trường, qua tổ chức dạy học theo phương pháp “Bàn tay nặn bột”, dạy học theo dự án, nghiên cứu khoa học, bài vận dụng kiến thức liên môn trong giải quyết tình huống thực tiễn, các hội thi chuyên môn (Hội khoẻ Phù Đổng, Văn hay chữ tốt, Hội thi đọc sách, Khéo tay kỹ thuật, Nét vẽ xanh, Giải Lê Quý Đôn trên báo Khăn Quàng đỏ, Thi máy tính cầm tay, Violympic Toán, IOE...).

- Phòng GD&ĐT ra đề kiểm tra học kỳ đối với 08 môn cấp THCS (Ngữ văn, Lịch sử, Địa lý, Tiếng Anh, Toán, Vật lý, Hóa học, Sinh). Đề kiểm tra học kỳ tăng dần câu hỏi vận dụng, câu hỏi giải quyết tình huống.

- Đổi mới đề tuyển sinh 10 ở cả các môn Văn, Toán, Ngoại ngữ.

- Đề HS giỏi THCS, THPT: tăng các câu hỏi vận dụng thực tiễn.

- Tổ chức thi HS giỏi THCS: duy trì môn thi Kiến thức tổng hợp thực tiễn, thêm môn thi mới Thực nghiệm Khoa học tự nhiên.

- Các đơn vị đăng ký tham gia các cuộc thi qua trang mạng của Sở GD&ĐT, không giải quyết các trường hợp trễ hạn đăng ký.

- Khi dự giờ GV thực hiện các tiết dạy bài học, chủ đề dạy học, cần căn cứ vào kế hoạch dạy học bộ môn trong năm học và có thể sử dụng “Phiếu ghi nhận, đánh giá bài dạy, chủ đề dạy học bậc trung học” đã được Sở GD&ĐT phổ biến từ năm học 2014-2015.

4. Nâng cao chất lượng dạy học ngoại ngữ

- Tiếp tục thực hiện đa dạng các chương trình ngoại ngữ trong trường trung học: Tiếng Anh đại trà, Tiếng Anh theo đề án 2020, Tiếng Anh tăng cường. Các đơn vị nếu có sử dụng

GV bản ngữ trong dạy học tại trường phải thực hiện đúng và đủ các quy định của Bộ GDĐT và Sở GDĐT.

- Triển khai thí điểm việc kiểm tra Tiếng Anh đủ 4 kỹ năng nghe, nói, đọc, viết ở một vài đơn vị có điều kiện thuận lợi về cơ sở vật chất, trang thiết bị và đội ngũ GV; chuẩn bị để mở rộng dần các đơn vị kiểm tra ngoại ngữ 4 kỹ năng với quy mô rộng hơn trong các năm sau.

- Triển khai thay thế giáo trình Tiếng Anh tăng cường ở cấp THCS bằng bộ giáo trình Access.

5. Đổi mới giáo dục nghề phổ thông bậc THCS, góp phần giáo dục hướng nghiệp cho HS

Giáo dục nghề phổ thông tại TP.HCM đã đem đến cho học sinh một định hướng nghề nghiệp và một lượng kiến thức, kỹ năng nhất định, nhiều cuộc thi phong trào kết hợp với việc học nghề phổ thông, tạo ra các sân chơi cho học sinh thể hiện năng lực, sở thích và kết quả học tập, tạo ra nhiều sản phẩm trong học tập như cuộc thi Khéo tay kỹ thuật đã được học sinh tham gia hưởng ứng sôi nổi.

*** Định hướng chỉ đạo thực hiện:**

- Định hướng đổi mới giáo dục nghề phổ thông gắn với thực tiễn lao động, sản xuất tại địa phương, giúp học sinh trải nghiệm được các nghề phổ thông gần gũi với cuộc sống xung quanh và chọn lựa được các ngành nghề phù hợp sau khi rời trường phổ thông. Huy động được thế mạnh tổng hợp về kinh tế, khoa học kỹ thuật và giáo dục của TP.HCM, tạo được sự hỗ trợ, phối hợp của các trường cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp và các đơn vị kinh tế, xã hội trong hoạt động giáo dục nghề phổ thông.

Nhận được công văn này, yêu cầu lãnh đạo các đơn vị có kế hoạch triển khai thực hiện./.

Nơi nhận :

- Như trên;
- Trường phòng (để báo cáo);
- Tổ THCS, Trường BDGD (để th/h);
- Trung tâm KTTH-HN (để th/h);
- Lưu VP, To THCS.]

**KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG**

(Đã ký)

Nguyễn Thị Mỹ Châu